

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **HOTEL AMBASSADOR ZLATÁ HUSA spol. s r.o.**
sídlem Václavské náměstí 840/5, 110 00 Praha 1
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Václavem Chumem, LL.M.,
advokátem
sídlem Sokolská 1788/60, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 32, 110 15 Praha 1

o žalobě proti usnesení žalovaného ze dne 16. 2. 2021, č. j. MPO 194385/21/51400,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení usnesení žalovaného ze dne 16. 2. 2021, č. j. MP 194385/21/51400 (dále jen „napadené usnesení“), kterým žalovaný zastavil řízení o žalobcově *Žádosti o podporu COVID – Nájemné Výzva 2* ze dne 10. 11. 2021 (dále jen „žádost“), a to dle § 14j odst. 4 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rozpočtová pravidla“).
2. Žalobce žádal o poskytnutí podpory pro svou provozovnu, jejíž provoz byl usnesením Vlády České republiky č. 1079 ze dne 21. 10. 2020 zakázán nebo omezen. V žádosti žádal o podporu ve výši 1 350 000 Kč, poskytovanou na základě usnesení vlády č. 550 ze dne 18. 5. 2020 a usnesení vlády č. 1037 ze dne 14. 10. 2020. Podmínky poskytování podpory upravovala *„Výzva 2 k Programu podpory podnikatelů postižených celosvětovým šířením onemocnění COVID-19 způsobeného virem SARS-CoV-2, COVID – Nájemné“* (dále jen „Výzva 2“). V žádosti žalobce prohlásil, že „splňuje obecné podmínky pro poskytnutí podpory ve smyslu Výzvy 2, a to s výjimkou podmínky stanovené v čl. 4.1. písm. d) Výzvy 2“, podle které žadatel nesmí být „spřízněnou osobou s pronajímatelem prostor provozovny“.
3. Standardizovaný formulář k podání žádostí o podporu z daného programu podmiňoval podání žádosti vyplněním čestných prohlášení v předem určeném znění (čestné prohlášení příjemce podpory a čestné prohlášení pronajímatele). Žalobce chtěl z důvodu nedodržení podmínky dle čl. 4.1. písm. d) Výzvy 2 čestná prohlášení upravit, což formulář neumožňoval. Proto žádost podal datovou schránkou bez použití daného formuláře, čestná prohlášení přiložil v upravené formě.
4. Žalovaný vyzval žalobce k odstranění vad podání. Vytýkanými vadami byly tyto skutečnosti:
 - a) [dle bodu 9.4 a) Výzvy 2] čestné prohlášení pronajímatele neobsahovalo ustanovení o spřízněnosti pronajímatele a žalobce;
 - b) [dle bodu 9.4 a) Výzvy 2] čestné prohlášení příjemce podpory bylo rovněž upravené v otázce spřízněnosti;
 - c) [dle bodu 9.4 c) Výzvy 2] žalobce nedodal doklad potvrzující uhrazení obvyklé výše nájemného za alespoň dva po sobě jdoucí měsíce z období od 1. 7. 2019 do 30. 6. 2020.
5. Na výzvu k odstranění vad reagoval žalobce přípisem ze dne 22. 1. 2021. Dodatečně dodal doklad potvrzující uhrazení obvyklé výše nájemného dle bodu 9.4 c) Výzvy 2. K podmínce neexistence spřízněnosti mezi pronajímatelem a žadatelem o podporu žalobce uvedl, že si je vědom, že tuto „zvláštní“ podmínku nesplňuje (žalobce je společností s pouhými dvěma společníky, oba společníci zároveň vlastní ve společném jmění manželů provozovnu, ve které žalobce podniká, žalobci ji pronajímají). Splňuje nicméně „obecné“ podmínky poskytnutí podpory.
6. Žalovaný napadeným usnesením řízení zastavil. Zdůraznil, že Výzva 2 obsahuje řadu podmínek, které však nejsou děleny na „obecné“ a „speciální“. Není na vůli žadatele, aby si volil, kterými částmi Výzvy 2 se cítí být vázán a kterými nikoli. Pravidla nepřipouštějí ani individuální úpravy podmínek čerpání podpory na základě podání žádosti s výhradou. Žalovaný je vázán zněním zveřejněné Výzvy 2 a zachování rovnosti podmínek oprávněných žadatelů neumožňuje její změny ad hoc. Jedna z podmínek výslovně stanoví, že osoby pronajímatele a oprávněného žadatele nesmí být spřízněné. Kdo podmínku Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nesplňuje, nemůže být oprávněným žadatelem. V posuzované věci jsou přitom žalobce a pronajímatel osobami jednajícími ve shodě ve smyslu ustanovení § 78 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“).

II. Obsah žaloby

7. Žalobce považuje rozhodnutí za nezákonné, a to z následujících důvodů.
8. Podle žalobce musí být přípustné změnit text čestného prohlášení, aby odpovídalo pravdě. Neumožnění úpravy čestného prohlášení je procesní překážkou bránící v čerpání podpory.
9. Žalobce z procesní opatrnosti namítá také nepřezkoumatelnost rozhodnutí, která má spočívat v nedostatečně konkrétně uvedených důvodech zastavení řízení. Žalobce z napadeného usnesení dovozuje, že důvodem zastavení řízení bylo pouze formální odchýlení se od znění předepsaného vzoru čestného prohlášení.
10. Žalobce dále namítá, že samotný fakt, že čestné prohlášení po textové stránce neodpovídá bezesbytku textaci Výzvy 2, není důvodem pro zastavení řízení.
11. Podle žalobce žalovaný pouze mechanicky uplatňoval ustanovení podzákonného předpisu Výzvy 2 nesouladně s obecnými ustanoveními Výzvy 2 a normami vyšší právní síly.
12. Žalobce dále tvrdí, žalovaný stanovil pravidla, podle kterých sám z pozice správního orgánu posuzuje žádosti. Tím se stává soudcem ve vlastní věci. Přezkum postupu žalovaného je pak možný až ve správním soudnictví. Výzvu 2 však žalobce neměl možnost napadnout přímo, samostatně.
13. Podle žalobce není vůbec zřejmé, proč byla podmínka čl. 4.1 d) do Výzvy 2 zařazena. Je podle něj zřejmě diskriminační povahy. Vztah spřízněnosti (podrobněji popsany v citovaném ustanovení Výzvy 2) nemůže sám o sobě zakládat důvod nepřiznání podpory, protože žalobcův vztah k pronajímateli neměl žádný vliv na povinnost platit nájemné. Nadto v navazující Výzvě 3 už daná podmínka obsažena nebyla.

III. Vyjádření žalované

14. Podle žalovaného nebyla důvodem zastavení řízení úprava čestného prohlášení, ze kterého byly vyňaty pasáže odkazující na vybrané podmínky výzvy. Důvodem zastavení byl prostý fakt, že žalobce dané podmínky nesplnil. Nejedná se tak o žádný přepjatý formalismus, jak nastínil žalobce.
15. Tvzení žalobce o nezákonnosti, nesprávnosti úředního postupu či diskriminaci žalovaný odmítá. Žalobce je navíc nijak blíže nevysvětlil.
16. Argumentaci žalobce, že žalovaný sám stanovil pravidla, podle kterých posuzuje žádosti, tudíž je soudcem ve vlastní věci, je podle žalovaného třeba odmítnout. Je naprosto běžné, že ústřední orgány státní správy realizují podobné výzvy a stanovují jejich pravidla.
17. Žalovaný dále poznamenal, že je zcela v kompetenci vlády, respektive ministra a jeho ministerstva, aby rozhodli, zda a jakým konkrétním způsobem budou podnikům omezeným v důsledku celosvětové pandemie poskytovat podporu. Tedy je v jejich kompetenci stanovit podmínky získání podpory, včetně určení okruhu oprávněných žadatelů. Na dotace ostatně není právní nárok, což stanoví i čl. 8.9 Výzvy 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

18. Žalovaný odmítl, že by žalobce diskriminoval. Připomněl, že žalobce načerpal od žalovaného na veřejné podpoře celkem 16 139 475 Kč. Ani okruh žadatelů nebyl stanoven diskriminačně.
19. Dále žalovaný uvedl, že podmínky Výzvy 2 nejsou diskriminační. Pouze jsou úmyslně stanoveny tak, aby zúžily okruh oprávněných žadatelů na mikro, malé a střední podniky, které nejsou součástí konsolidačních celků, osobami ovládanými a ovládajícími, ani součástí podobných ekonomických, nebo nadnárodních struktur, u nichž se předpokládá, že v případě podniků právě ekonomicky propojených si v otázce vnitřních plateb, např. nájemného, mohou bez dalšího vyjít vstříc, nikoli se např. penalizovat, sankcionovat, či jinak uvádět do nesnází. To je podle žalovaného i případ žalobce a jeho pronajímatele, se kterým oba tvoří ekonomický celek. Pokud žalobce popisuje, že byl v pozici nájemce pod tlakem pronajímatele, jde o zcela iluzorní představu.
20. Je sice pravdou, že žalovaný později (v rámci Výzvy 3) od požadavku na nespřízněnost žadatelů s pronajímateli upustil. Neučinil tak ovšem proto, že by podmínka byla diskriminační. Důvodem bylo politické rozhodnutí podmínky změkčit v souvislosti s délkou trvání pandemie a jejími negativními dopady v maloobchodě. Nešlo nicméně o jedinou změnu podmínek.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

21. Soud rozhodl o žalobě postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), tedy bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem vyjádřili souhlas.
22. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Podle § 14j odst. 4 písm. b) rozpočtových pravidel *„Poskytovatel usnesením řízení zastaví v případě, že žadatel neodpovídá okruhu oprávněných žadatelů o dotaci uvedenému ve výzvě k podání žádosti“*.
24. Podle čl. 4.1 písm. d) Výzvy 2 *„Oprávněným žadatelem je takový žadatel, který splňuje všechny následující podmínky:*
- d) Není spřízněnou osobou s pronajímatelem prostor provozovny. Nájemce a pronajímatel nesmí být pro účely čerpání podpory dle tohoto programu:*
 - *osobami blízkými dle ust. § 22 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,*
 - *ve vztahu osoby ovládající a ovládané dle ust. § 74 a násl. zákona č. 90/2021 Sb., o obchodních korporacích,*
 - *osobami jednajícími ve shodě dle ust. § 78 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích,*
 - *ve vztahu, kdy jeden z nich vůči druhému uplatňuje podstatný vliv dle ust. § 22 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,*
 - *osobami, které jsou součástí jednoho konsolidačního celku dle ust. § 22 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.“*
25. Podle § 14 odst. 1 rozpočtových pravidel *„Na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

26. Soud nejprve konstatuje, že mezi stranami není sporu o tom, že žalobce nesplňuje podmínku dle čl. 4.1 písm. d) Výzvy 2. Soud přitom považuje za zcela zjevné, že tato podmínka nespřízněnosti spoluvymezuje okruh oprávněných žadatelů o dotaci. Pokud žadatel podmínku nespřízněnosti nesplňuje, což sám přiznává, do okruhu oprávněných žadatelů ve smyslu § 14j odst. 4 písm. b) rozpočtových pravidel nespadá. Dle soudu tudíž žalovaný postupoval správně, když řízení o žalobcově žádosti o podporu zastavil.
27. Pokud žalobce nebyl oprávněným žadatelem, nemůže soud přijmout jako pravdivé tvrzení, že žalobce byl „jinak oprávněn čerpat dotaci“, avšak v čerpání mu bránila toliko „formální překážka“ v podobě nemožnosti upravit znění čestného prohlášení. Čestné prohlášení bylo vzorově naformulováno právě tak, aby jej bylo možno pravdivě vyplnit pouze v případě, že žadatel splňoval podmínky Výzvy 2. Žadateli tak v podání žádosti o dotaci a v možnosti jejího čerpání fakticky nebránilo znění čestného prohlášení, nýbrž samotné podmínky nastavené ve Výzvě 2.
28. Z obdobných důvodů považuje soud za zjevně nesmyslnou námitku, že žalobcově žádosti nebylo vyhověno pouze z důvodu nepřesně naformulovaného čestného prohlášení. Skutečným důvodem zastavení řízení bylo, že žalobce nebyl oprávněným žadatelem o dotaci pro nesplnění podmínek Výzvy 2.
29. V této souvislosti soud neuznává jako důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nejasnost zdůvodnění zastavení řízení. Důvod zastavení řízení je z napadeného usnesení zcela zřejmý, důkazem o tom budiž polemika žalobce s jednotlivými argumenty žalovaného. Napadené usnesení obsahuje i odkaz na příslušná ustanovení rozpočtových pravidel a výzvy, podle kterých žalovaný rozhodoval.
30. Za nedůvodnou považuje soud rovněž námitku, že žalovaný rozhodl v rozporu s obecnějšími ustanoveními Výzvy 2. Soud souhlasí se žalovaným, že nelze dovozovat, že by některé podmínky Výzvy 2 měly nižší váhu než jiné, tedy že by splnění jakýchsi „obecných“ podmínek zaručovalo, že se „speciální“ podmínky již neuplatní. V této situaci by „speciální“ podmínky postrádaly jakýkoliv smysl a v textu Výzvy 2 by byly de facto zbytečné, neb by k nim bylo možné a priori nepřihlížet. Výzva 2 naopak zcela jasně stanovila, že oprávněným žadatelem je pouze ten, kdo splní všechny stanovené podmínky.
31. Pokud se týká námitky rozporu napadeného usnesení s předpisy vyšší právní síly, žalobce nijak nenastínil, v čem by měl rozpor s jinými právními předpisy vůbec spočívat. Dle přesvědčení zdejšího soudu žalovaný rozhodl naopak v souladu s právními předpisy, především rozpočtovými pravidly.
32. Soud vyhodnotil jako nedůvodnou také námitku, že žalovaný rozhoduje o poskytnutí dotací podle pravidel, která sám nastavil, což, za použití jisté analogie, porušuje princip, podle kterého nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci. Systém nyní posuzované podpory se v zásadě nijak neliší od standardních postupů uplatňovaných v České republice, přičemž soudy takovou praxi dlouhodobě akceptují v rámci navazujícího soudního přezkumu. Není výjimkou, že ministerstvo stanoví podmínky pro čerpání dotací a následně rozhoduje o jednotlivých žádostech žadatelů. Analogicky vzato není na závadu, pokud například ministerstvo vydá na základě zákona a v jeho mezích podzákonný předpis, jehož dodržování následně kontroluje a případná porušení takového předpisu trestá ukládáním pokut.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

33. K námitce, že žalovaný vymezil okruh oprávněných žadatelů diskriminačně, soud uvádí, že žalobce vůbec nevysvětlil, v čem by tvrzená diskriminace měla spočívat. Tuto toliko obecně formulovanou námitku tak soud posoudil rovněž obecně, přičemž ji vyhodnotil jako nedůvodnou. Žalovaný měl možnost vymezit okruh oprávněných žadatelů dle svého uvážení. K tomu soud zdůrazňuje, že mu zásadně nepřísluší přezkoumávat vymezení okruhu subjektů, jimž mají být dotace poskytovány, specifikaci podmínek, za kterých mají být poskytovány, ani určení oblastí veřejného zájmu, které mají být dotacemi podporovány; to vše jsou otázky bytostně politické a soudy do této činnosti státu zásadně nemají zasahovat (srov. např. rozsudek ze dne 30. 9. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014 – 46). A soud v podmínkách Výzvy 2 nenalezl nic, na základě čeho by bylo možno uvažovat o rozporu s ústavními principy rovnosti, v míře neakceptovatelné v demokratické společnosti. Důvody, pro které byla podmínka čl. 4.1 d) do Výzvy 2 zařazena, žalovaný dostatečně popsal ve vyjádření k žalobě a soud je akceptuje. A na uvedeném nemůže nic změnit, pokud následně vydaná Výzva 3 již podmínku spřízněnosti nezahrnovala, neboť bylo plně věcí státu, zdali v dalších podpůrných programech bude na této podmínce trvat či nikoli. V rozhodném období však daná podmínka platila a žadatelé, kteří ji nesplnili, nemohli být se svou žádostí úspěšní.
34. Závěrem soud připomíná, že přidělování dotací představuje podle setrvalé judikatury dobrodíní státu, kdy stát (potažmo konkrétní ministerstvo) má poměrně široké možnosti v tom, jak stanoví podmínky čerpání, tedy i jak vymezí okruh oprávněných žadatelů. Má také velký prostor pro správní uvážení. V neposlední řadě pak soud zdůrazňuje, že na dotaci zásadně neexistuje právní nárok, dokud není oprávněnému žadateli rozhodnutím přiznána, k čemuž však v posuzované věci zjevně nedošlo. Ze všech těchto důvodů tedy žalobce nemohl očekávat, že v situaci, kdy zjevně nesplňoval jednu z podmínek Výzvy 2, by mu mohla být požadovaná podpora přiznána. A proto ani jeho žalobní argumentaci soud nemohl přisvědčit.

V. Závěr

35. Žalobce tedy se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž by byl soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.
36. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalované v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. října 2021

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.